



УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

Архивски бр. 11-1692/5
Дата: 22-04-2020

ДО: МАКСТИЛ АД, Скопје
Ул. „16 Македонска бригада“, 18 Скопје
Предмет: Мислење

Почитувани,

Во врска со доставената „Студија за можна примена на трската од електролачната и од казанската печка во „Максил“ АД Скопје,“ со бр. 039-293 од 05 март 2020 година, Министерството за животна средина и просторно планирање го дава следното мислење:

- Во студијата е дадена опсежна анализа на производствениот процес во електролачната и казанската печка, со детали за шаржирање, топење и рафинирање, излевање на челикот и треманот во печките;
- Даден е рационалниот состав на трската од електролачната и казанската печка;
- Резултати од тестови на лужење на калциум и тешки метали од трската од електролачната печка, кои критериуми се од првенствено значење при одлучување за повторна употреба на трската и нејзиното влијание врз животната средина;
- Детали за треманот на трската кој го изведува Макстил АД, деметализирање со магнетна сепарација на железото, сеење и класификација по големина на парчиња, дробење, повторно сеење и зреење со оставање на трската на отворено во атмосферски услови со цел да ослободениот CaO и MgO се трансформира во хидроксид;



УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

- Физичките и механичките карактеристики на трската по извршениот третман;
- Европски и светски искуства за можна апликација на истата како материјал за тампонирање, агрегат за бетон и асфалт, материјал за подобрување на својствата на почвата и како средство за апсорпција во системите за прочистување на отпадните води;
- Извештаи од извршени испитувања од страна на „Градежен Институт Македонија“ АД, Скопје, Извештај со технички број на АКК- 02/2014 -067, Извештај со технички број АГИ/02.14-127 и Извештај со технички број АГИ-12/17-1434 каде се дава анализа на физичките и механичките карактеристики на трската и можноста за користење како материјал за изградба на насипи, постелка или подобрена постелка, долен носив слој - тампон и за употреба како агрегат за асфалт и бетон и
- Извештај од минералошки и хемиски испитувања на трската од електролачната печка во Макстил АД, Скопје изработен од Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Теренска лабораторија за животна и работна средина и електронска микроскопија, а кој извештај е главно насочен кон однесувањето на третираната трска при изложеност на атмосферски влијанија, преку определување на вкупните содржини на тешките метали и нивни форми кои би се екстрахирале при изложеност на атмосферски влијанија. Извештајот дава анализи на содржината на тешките метали која не ги надминува максимално дозволените концентрации ниту во самата трска ниту во екстрахираните фракции, така што нивниот ефект врз подземните води, почвата и растенијата, при евентуална примена на трската нема да предизвика потенцијални технолошки, еколошки или здравствени проблеми.



УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

Министерството за животна средина и просторно планирање ги препознава финансиските, еколошките и социјалните трошоци на создавањето на непотребен отпад и потребата за соодветно управување со нашите лимитирани ресурси. Првичниот фокус е ставен на превенцијата - спречување на создавањето на цврст отпад и создавање на општество и економија која води поголема сметка за ефикасноста на ресурсите, зголемена конкурентност и намалени деловни трошоци преку реализирање на активности кои стимулираат „циркуларна економија“. Министерството ја препознава активноста на третманот на триската од страна на Макстил АД, која активност е задолжителна и согласно со А-дозволата за усогласување со оперативен план 11-8469/1 издадена на 19.09.2013 година, како индустриска симбиоза –при што отпадот од една индустрија станува сировина за друга – за да се обезбеди дека остатокот од производството повторно се враќа како производ, а не се отстранува на депонија.

Согласно со начелото на блискост и приоритетите при управувањето со отпадот, од Законот за управување со отпад, отпадот треба првенствено да биде преработен на местото каде што е создаден и да се применува хиерархијата при управување со отпадот, односно подготовка на отпадот за повторна употреба. Со предвидениот третман на триската, согласно студијата, ќе се постигне да се искористат употребливите материји и состојки на отпадот. Согласно со законот создавачите на отпад се должни, по претходно извршената селекција, отпадот да го преработат по пат на рециклирање, повторна употреба или во друг процес за екстракција на секундарните сировини. Во оваа насока, министерството смета дека триската по третманот може да се користи како секундарна сировина, но при тоа задолжително да се докаже со соодветна акредитирана метода за анализа дека ги исполнува техничките барања во согласност со воспоставената практика и правила на Европската Унија и граничните вредности за загадувачките супстанции и присутните материји, притоа земајќи ги предвид можните негативни влијанија на истите врз животната средина и здравјето на луѓето.



УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД

Истовремено, министерството укажува дека при понатамошното управување со преработената троска и евентуално користење на истата за друга намена, обврската за водење евиденција и пропратните документи кои ќе ја следат ќе бидат и понатаму согласно со Законот за управување со отпад, односно создавачот Макстил АД и евентуалниот купувач на троската се должни да водат евиденција на посебни обрасци за испрачаниот односно примениот отпад (троска). Овие количини ќе бидат вклучени во вкупните количини на преработен отпад согласно утврдените цели за рециклирање, односно преработка на отпадот.

Со почит,



МИНИСТЕР
Naser Nuredini

Изготвиле: Nazim Aliti
м-р. Ана Каранфилова Мазневска

Одобрил: Директор на Управа за животна средина
Xhezmi Salii